

Trecerea Dunării trebuia să se facă sub supravegherea generalului Voinov, care se afla la Slobozia, ca și a comandanților de unități din Turnu și Giurgiu. Conducătorii grupurilor de familii care treceau Dunărea urmau să primească îndată o dovadă semnată de Kutuzov, în care se confirmau promisiunile verbale ale aceluiași referitoare la organizarea și avantajele pe care le vor primi emigranții și care se vor arăta mai jos.

Peste două zile, la 26 aprilie 1811, Kutuzov preciza și în scris acele avantaje făgăduite noilor veniți și care aveau să întărească și mai mult emigrarea bulgarilor la nord de Dunăre. În acest important document, Kutuzov acorda « celor de aceeași credință cu noi... care trec de bună voie de pe malul drept pe cel stîng al Dunării... dreptul de a fi liberi de orice taxe și dări timp de trei ani » — termen care s-ar mai putea prelungi apoi — și care începea o dată cu așezarea lor pe partea stîngă a Dunării, în acele locuri pe care și le vor alege singuri și unde se vor rezerva pămînturi libere pentru stabilirea lor. Se preciza că băjenarii nu vor depinde de « Divanurile locale ale principatelor », ci vor fi puși sub autoritatea unor ofițeri ruși. În încheiere Kutuzov își exprima speranța că « popoarele de aceeași credință cu noi, aflînd de aceste privilegii se vor grăbi să se unească cu compatrioții lor ce se află deja aci »¹.

Din documentele păstrate se vede că în aprilie-mai 1811 situația bulgarilor de pe malul drept al Dunării nu era de loc sigură, că unități mărunte turcești se apropiiau de fluviu și că unii dintre bulgarii care ar fi dorit să-l treacă erau împiedicați de aceste unități. De aceea, la 20 mai 1811, doi frunțași bulgari din cei abia veniți în Țara Romînească « au dorit ei înșiși să meargă peste Dunăre cu cei 250 bulgari înarmați din neamul bulgarilor², ca să cheme de acolo și pe ceilalți compatrioți ai lor urgisiți de turci ». Lîngă satul Selera au fost atacați și siliți să se retragă, fiind urmăriți pînă la Turtucaia, unde trupele rusești i-au ajutat să respingă pe turci și să revină pe malul stîng. În același raport Kutuzov arăta împăratului « cu cîtă bucurie bulgarii de peste Dunăre... se grăbesc să treacă sub sceptrul lui »³.

Această grabă de care vorbea Kutuzov a sporit din cauza operațiilor militare din vara și toamna anului 1811, care s-au desfășurat pe malurile Dunării — bătălia de la sud de Rusciuk (22 iunie), operațiile de la Calafat, Vidin, trecerea Dunării de către marele vizir (29 august), trecerea Dunării pe la Petroșani de către generalul Markov (1 oct.) etc. Toate acestea au determinat emigrări masive. Astfel, numai la retragerea lui Kutuzov de la Rusciuk au trecut la Giurgiu 635 de familii⁴ și pînă la încheierea păcii numărul refugiaților s-a ridicat la 3 000 de familii⁵. Cea mai mare parte a acestor băjenari a rămas provizoriu în Țara Romînească.

În rapoartele sale către miniștrii țariști, Kutuzov arăta motivele care l-au determinat să oprească mutarea forțată a bulgarilor în gubernia Kersonului. În primul rînd bulgarii și-ar fi putut pierde încrederea în Rusia. Or la o eventuală trecere a Dunării de către armatele rusești ajutorul acestora nu putea fi neglijat. Kutuzov sublinia că deși « numărul celor care au trecut recent în acest an dincoace și care trec zilnic la noi de peste Dunăre este foarte

¹ N. DUBROVIN, *op. cit.*, p. 300. Documentul a fost reprodus și în alte lucrări.

² Se referă la « oastea bulgară » formată din emigranți (Болгарское земское войско).

³ Raportul lui Kutuzov în *Документы и материалы*, p. 387.

⁴ MIHAILOVSKI—DANILEVSKI, *op. cit.*, II, p. 182.

⁵ V. N. ZLATARSKI, *Политическата роля на Софрония Врачански*, în *Год. на Соф. Университет, Ист.-фил. факултет*, XIX, 3, Sofia, 1293, p. 63.